

muligvis kan vise sig i Marenes Løb, at man kan gjøre noget Bedre end det, der her foreslaas, ved at gaa en eller anden Vej. Jeg har med denne Mulighed for Die gjort opmærksom paa, at hvad man nu maatte anvende af det forholdsvis mindre Beløb, hvorom her er Tale, paa en Omdannelse af Viborg Lugthus's Bygninger, vilde ikke derved være spildt, idet man altid vil finde Anvendelse for de saaledes omdannede Bygninger, uden i sin Tid at være nødt til at gjøre yderligere stor Bekostning for at faae dem anvendte til en mulig noget forskjellig Brug. Det er netop et Gode, som skal vindes derved, at man faar afhjulpet den øieblikkelige Trang, at man bliver istand til at tage sig mere Tid til modent at overveie, hvad man gjør bedst i at foretage af nye Skridt for yderligere at fuldkommengjøre Rækken af de Foranstaltninger, som Staten har truffet for at afhjælpe de Under, hvorunder de Sindsfyge lide. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) udtalte, at han hellere vilde være gaaet med strax til Oprettelse af Filialer. Denne Løfte er ganske vist kommen frem fra meget kompetent Side under de Overveielser, som have fundet Sted; men jeg tillader mig at henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at der ogsaa er kommet andre Tanker frem, som tilbørlig ere nye her, og om hvilke jeg tør sige, at de heller ikke ere meget gamle udenfor Danmark, men om hvilke de Sagtyndige, skjøndt de sagtens ikke alle ere enige, have den Mening, at der til disse Ideer muligen kunde knytte sig en rig Fremtid. Jeg vil nu henstille, om det dog ikke, naar der er Spørgsmaal om at foretage Arbejder, hvor det dreier sig om Millioner Kroner, er naturligt at staae det Spørgsmaal en omhyggelig og moden Overveielse, om man ved disse nye Arbejder skal følge det ene eller andet System. Der vil ikke være sket nogen Skade ved at gjøre det Skridt, her er Tale om, thi hvad enten man om 5 eller 10 Aar vil opføre en ny Sindsfygeanstalt eller oprette Filialer ved de bestaaende Sindsfygeanstalter eller gaa den Vej, som jeg vil kalde Koloniseringssystemet, vil der desværre til den Tid være god Brug ogsaa for den omdannede Bygning i Viborg. Der vil altsaa i intet Tilfælde være spildt Noget derved. — Det er fra flere Sider blevet ytret, at om man ogsaa maatte kunde gaa ind paa Principet i det foreliggende Lovforslag, er der dog forskjellige Punkter, man maatte være imod, og navnlig har man da fremhævet Maaden, hvorpaa Udgifterne skulle udredes og den nærmere Fordeling af dem finde Sted. Dersom her var Spørgsmaal om at slaa noget Nyt fast for samtlige Udgifter til Sindsfygeanstalterne, vilde jeg erkjende, at der kunde være god Anledning til at gjenoptage Spørgsmaalet om Udgifternes Fordeling mellem Kjøbstad og Land til fornyet Undersøgelse, og jeg tror, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen) har Ret i, at Forholdet 1: 8 maa-

ikke er ganske korrekt; det kan gjerne være, at 1: 7 eller 1: 6½ var korrekttere. Men Sagen stiller sig jo dog anderledes, hvor der ikke er Spørgsmaal om at træffe en Bestemmelse, som skal være gennemgaaende for hele Sindsfygevesenet. I Diebliffet er der kun Tale om en Fordeling af den forholdsommæssig ikke saa særdeles betydelige Udgift en Gang for Alle, og da er det forekommet mig naturligt at forholde sig med Fordelingen af dette Udgiftsbeløb paa samme Maade, som Lovgivningsmagten har bestemt, at der skulde forholdes ved lignende Leiligheder, og som nu forsaavidt er gjældende Regel. Man vil formodentlig give mig Ret i, at det vilde være meget besynderligt, om man lod en væsentlig, ja den væsentligste Del af Udgifterne til Sindsfygeanstalterne, nemlig til de nu bestaaende, udrede paa en Maade, og derimod fordelte de Udgifter, der maatte komme frem gennem dette Lovforslag, paa en anden Maade. Det synes dog naturligt, at disse sidste omtalte Udgifter indtil Videre fordeles paa samme Maade som de andre, indtil man kan tage hele dette Spørgsmaal for i dets Helhed. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Fenger) har udtalt, at man jo ved denne Leilighed gjerne kunde gaa ind paa strax at lade den eventuelle nye Anstalt ved Viborg blive fælles for hele Landet inklusive Kjøbenhavn, vil jeg dertil sige, at jeg for mit Bedkommende ikke skal reise væsentlig Betænkelse derimod; men ogsaa hvad dette Punkt angaar, har jeg ment, at det var naturligt ikke just at forcere Afgjørelsen deraf frem nu paa samme Tid, som man nødsages til at skyde Afgjørelsen af, hvorvidt Sindsfygeanstalterne overhovedet skulle være fælles for det hele Land, eller de skulde forblive i samme Stilling som nu, ud, indtil nærmere Undersøgelse har fundet Sted. Det er let sagt, som flere have gjort, lad os strax gaa løs paa Sagen og strax faae det Spørgsmaal klar; det bliver virkelig nødvendigt at finde sig i at anfille forskjellige Undersøgelser og navnlig indlede forskjellige Forhandlinger, og det Forhandlinger af den Art, at, selv om Lovgivningsmagten vilde det, vilde man dog ikke uden videre kunne afgjøre Spørgsmaalet saaledes, som man maatte antage det for heldigt. Der bliver jo nemlig Spørgsmaal om Forhandlinger med Kjøbenhavns Kommune, der i den Henseende utvivlsomt har en Eiendomsret til sin Sindsfygeanstalt, ved Hensyn til hvilken man ikke saaledes kan disponere, og altsaa er det nødvendigt, at disse Overveielser og Forhandlinger finde Sted. Spørgsmaalet er altsaa det rent praktiske, om det skulde være rigtigt at lade være at gjøre Noget, indtil disse Overveielser og Forhandlinger have fundet Sted, navnlig indtil man ad den Vej har faaet Sagen ordnet paa den Maade, man anser for hensigtsmæssig og ønskelig. Jeg tror ikke, at dette vilde være en praktisk rigtig Fremgangsmaade. Noget Signende kan jeg gjøre gjældende med Hensyn til